

2018

PDF wersja 1.0

ATNEL

Mirosław Kardaś

ATB ANALOG INDICATOR PLUS AVR GCC LIBRARY

[INSTRUKCJA ATB-AI]

Moduł ATB-ANALOG INDICATOR + biblioteka w języku C do obsługi rejestrów przesuwanych, expanderów I2C oraz przetwornika ADC wraz z precyzyjnym pomiarem napięcia z dokładnością 10mv oraz możliwością uśredniania pomiarów (cyfrowe filtry dolnoprzepustowe)

Spis treści

Podstawowe informacje.....	2
Konfiguracje sprzętowe modułu.....	3
Właściwości biblioteki C.....	6
Pozostałe ustawienia.	7
Funkcje zwrotne – Callbacks modułu AI.	8
Pierwsza funkcja callback.	8
Druga funkcja callback.	8
Trzy opcje do błyskawicznej zmiany podstawowych ustawień.....	10
Schemat modułu	11
Polecana literatura	12
INFORMACJE KONTAKTOWE	13

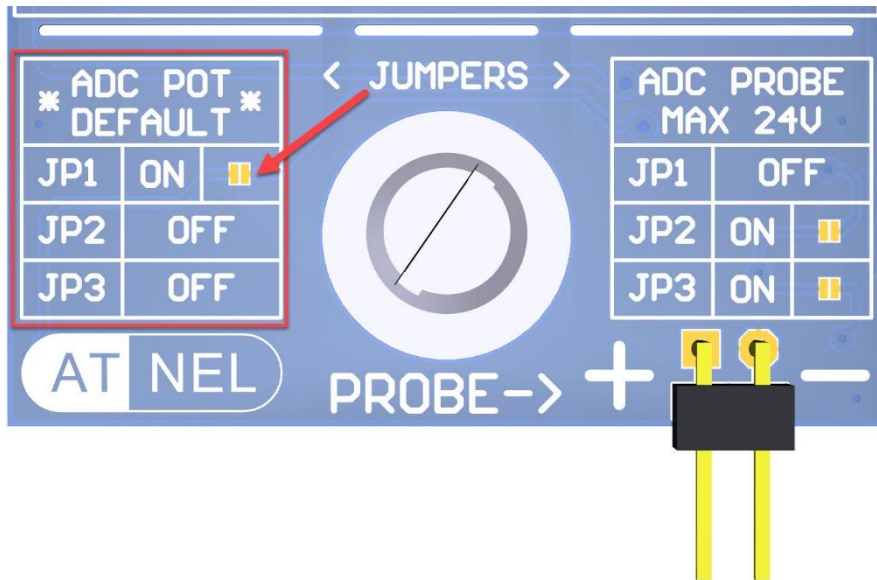
Podstawowe informacje

Moduł ATB ANALOG INDICATOR może spełniać dwie różne funkcje. Pierwsza funkcja to analogowy sterownik (*manipulator/regulator zadanej wartości w konkretnym zakresie*) oparty o potencjometr obrotowy 22K. Druga funkcjonalność umożliwia wygodne pomiary napięcia w oparciu o mikrokontroler oraz kalibrację budowanego miernika. Działanie modułu oparte jest o przetwornik **ADC** w mikrokontrolerze. Moduł może działać w oparciu o magistralę **SPI** lub **I2C**. Na magistrali SPI zastosowano układ 16-bitowego rejestru przesuwającego **SCT2024**, nie mniej jednak biblioteka pozwala używać zamiennie np. dwóch 8-bitowych rejestrów przesuwających typu **74HC595**. Dla magistrali I2C przewidziano obsługę w oparciu o 16-bitowy ekspander **PCF8587**.

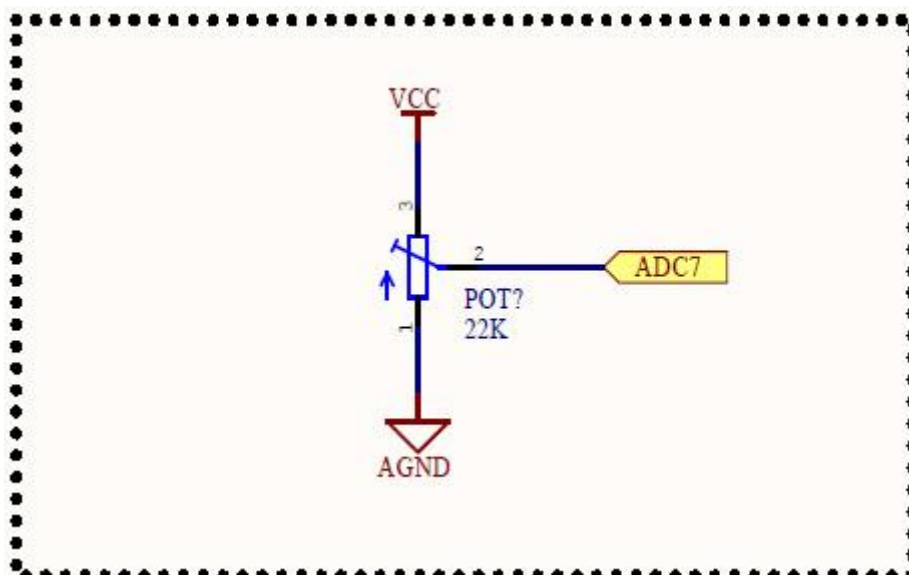
- ❖ Zasilanie układu +5 V.
- ❖ Do wyboru moduły albo na magistralę SPI (SCT2024) albo na magistralę I2C (PCF8575).
- ❖ W pełnej (zlutowanej) wersji modułu – 16 diod LED.
- ❖ Możliwość sterowania jasnością diod dla wersji z magistralą SPI.
- ❖ Możliwość wyboru jednej z dwóch funkcjonalności za pomocą zworek SMD.
- ❖ Wyprowadzone goldpiny do podłączenia sond służących do pomiarów napięć.
- ❖ Wizualizacja mierzonego napięcia za pomocą diod LED.
- ❖ Wizualizacja pozycji potencjometru w trybie manipulatora.
- ❖ Tryb regulatora umożliwia sterowanie dowolnym zakresem wartości (zgodnych z typem int).
- ❖ Możliwość odłączenia (odłamania) regulatora z potencjometrem i pozostawienie samego wyświetlacza analogowego na 16 diodach LED.
- ❖ Przygotowana rozbudowana biblioteka w języku C do obsługi wszystkich wariantów pracy.
- ❖ Możliwość korzystania z 8-bitowego i 11-bitowego trybu ADC.
- ❖ Możliwość pracy biblioteki i wyświetlania wyników w tzw. trybie „serwo”.
- ❖ Moduł wykonany w standardzie ATB-MICROPORT, dzięki czemu można go najwygodniej stosować w zestawach uruchomieniowych **ATB w wersjach tylko 1.05a (w obecnej wersji modułu nie można go stosować w starszych wersjach zestawów 1.05)**, ale także na płytkach stykowych.
- ❖ **Przy zakupie pełnego (zlutowanego) modułu biblioteka C dodawana jest gratis.**

Konfiguracje sprzętowe modułu

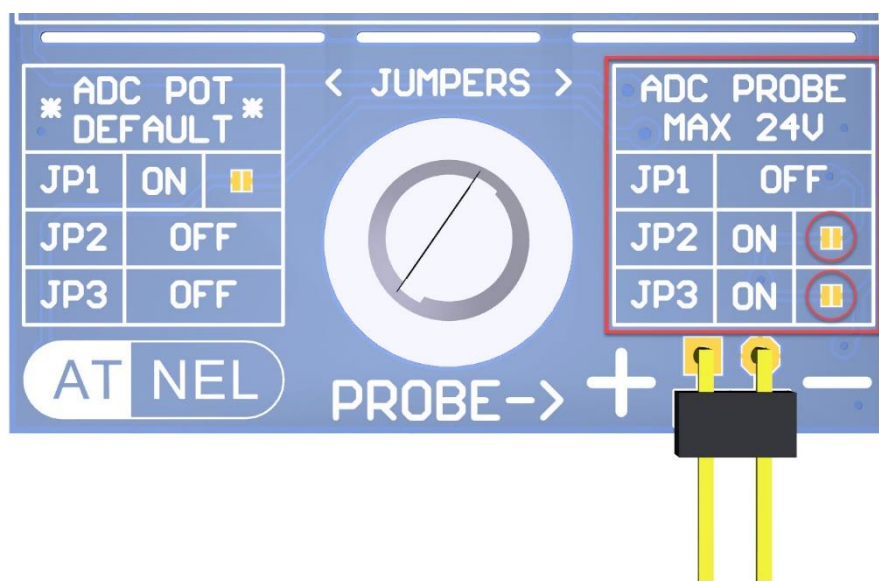
1. Praca w trybie manipulatora/regulatora przy pomocy potencjometru obrotowego o wartości 22K, wymaga zwarcia zworki SMD JP1 oraz rozwarcia zworek SMD JP2 i JP3, zgodnie z obrazkiem poniżej.

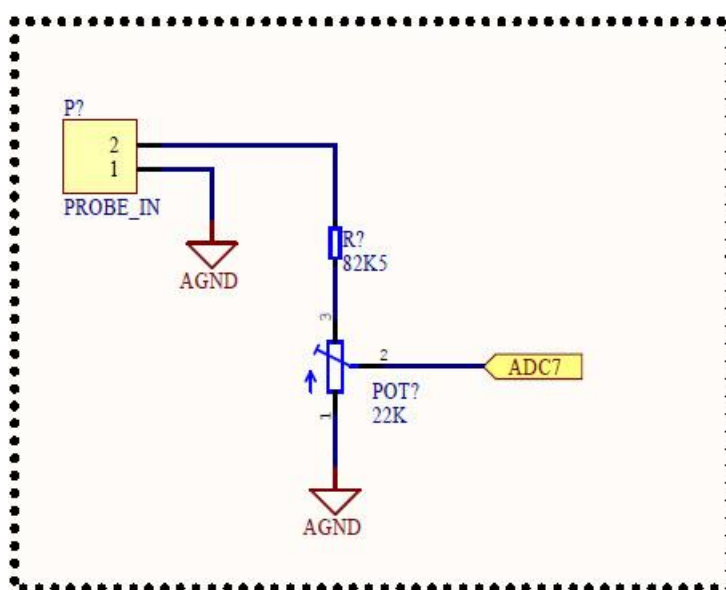
Praca w tym trybie oparta jest o proste podłączenie potencjometru pomiędzy VCC i GND, zaś suwak doprowadzony jest do wejścia mikrokontrolera (PA7) ADC7, zgodnie ze schematem poniżej:

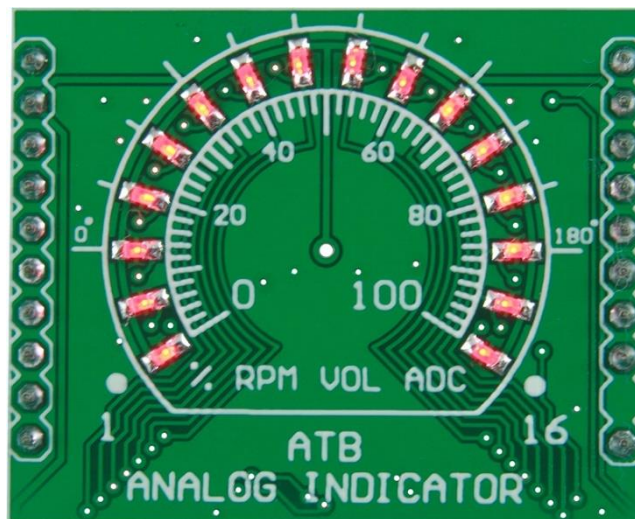
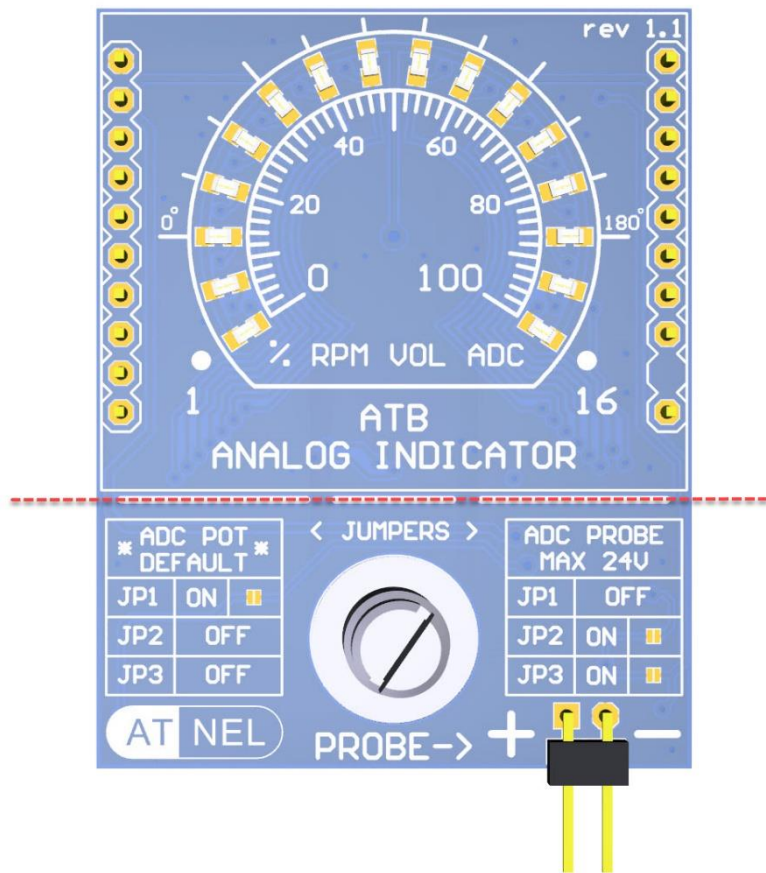
- Praca w trybie **miernika napięcia stałego** z maksymalnym zakresem 24 V, wymaga rozwarcia zworki **JP1** oraz zwarcia dwóch zworek **JP2** i **JP3**.

Praca w tym trybie oparta jest o podłączenie potencjometru jako dolnego rezystora w dzielniku rezystorowym, na który podawane jest mierzone napięcie. Sygnał napięciowy z suwaka potencjometru podawany jest na wejście mikrokontrolera (PA7) ADC7, zgodnie ze schematem poniżej. Z uwagi na wartość rezystancji górnego rezystora 82K5 oraz maksymalną wartość rezystancji potencjometru obrotowego 22K, układ pozwala w bezpieczny sposób mierzyć maksymalne napięcie +24 V. Przy takim napięciu i maksymalnym przesunięciu suwaka w kierunku górnego rezystora 82K5, na wyjściu dzielnika odłoży się maksymalnie ok +5,5 V. W przypadku konieczności pomiarów większych wartości napięć należy we własnym zakresie zwiększyć wartość górnego rezystora.

3. **Praca w trybie wyświetlacza linijki LED.** Należy odłamać wzdłuż frezowanych podłużnych otworów część płytki PCB zawierającej potencjometr ze zworkami SMD. Na rysunku poniżej miejsce przełamania zaznaczono czerwoną przerywaną linią.

Widok modułu w rzeczywistości po odłamaniu części manipulatora.

Właściwości biblioteki C

Wszystkie parametry konfiguracyjne biblioteki `Mk_AANALOG_INDI`, dostępne są w pliku nagłówkowym `mk_analog_indi.h`. Szczegółowe parametry konfiguracyjne znajdują się w sekcji:

```
/*----- Library configuration -----*/
```

Na samym początku należy określić magistralę na której ma pracować moduł:

```
#define BUS_TYPE 0 // 0-SPI (SCT2024), 1-I2C (PCF8574), 2-none
```

w komentarzu po prawej stronie podano wartości parametrów. W kolejnym kroku należy bezwzględnie ustawić piny dla portu programowego SPI lub adresu układu na magistrali I2C, w sekcjach:

```
/****** soft SPI CONFIG *****/
#define MOSI_PORT PORTB
#define SCK_PORT PORTB
#define LT_PORT PORTB

#define MOSI_DIR DDRB
#define SCK_DIR DDRB
#define LT_DIR DDRB

#define LT (1<<PB4)
#define MOSI (1<<PB5)
#define SCK (1<<PB7)

/****** LED count - config *****/
#define LED_COUNT 16 // LEDs count for SPI/I2C

/****** i2c address - config *****/
#define PCF8574_ADR 0x4E
```

W przypadku magistrali SPI należy pamiętać, że komunikacja SPI realizowana jest programowo a zatem można użyć dowolnych pinów mikrokontrolera na dowolnym porcie. Pomędzy sekcjami SPI/I2C umiejscowiono parametr „`LED_COUNT`”, za pomocą którego ustalamy liczbę diod w linijce LED. Naturalnie biblioteka może obsłużyć zarówno mniej niż 16 jak i więcej niż 16 we własnych realizacjach modułu.

Konfiguracja przewiduje również wykorzystanie biblioteki nawet bez użycia modułu. Biblioteka może pracować tylko w oparciu o prostą linijkę ośmiu diod LED podłączonych do wybranego jednego pełnego portu mikrokontrolera. Należy oczywiście skonfigurować wybrany port w sekcji:

```
/****** External uC PORT - config *****/
#define USE_OUT_PORT 0 // 1-parallel 8-bit uC PORT

#define PLED_COUNT 8 // LEDs count for 8-bit parallel port
#define USE_REVERSE_BITS_IN_BYTE 1 // invert bits in byte
#define OUT_PORT PORTC
#define OUT_DIR DDRC
```

Pozostałe ustawienia.

Możliwość inwersji diod LED w zależności od rodzaju inwersji sygnałów w konkretnym zastosowanym rejestrze przesuwającym, ekspanderze i2c lub po prostu ze względu na podłączenie diod katodą lub anodą do pinów sterujących układem. Domyślnie dla rejestrów SCT2024 wartość parametru = ZERO.

```
#define INVERT_LEDS 0
```

Z uwagi na możliwość zastosowania modułu do sterowania serwomechanizmami, wprowadzono tzw. tryb „**servo mode**”, który pozwala sterować za pomocą potencjometru całym zakresem wartości podanym przy inicjalizacji biblioteki a jednocześnie wyświetlacz diod LED będzie uwzględniał tylko te, które mieszczą się w zakresie 0° do 180°. Pomijane są zatem cztery diody. Dwie na początku i dwie na końcu linijki.

```
#define SERVO_MODE 0 // 0-servo mode OFF, 1-servo mode ON
```

Moduł przewiduje i posiada rozbudowany sposób pomiarów ADC zarówno do celów manipulatora jak również do budowy miernika napięcia. Pomiar ADC można również w ogóle wyłączyć, jeśli wyświetlacz ma być tylko sterowany cyfrowo z poziomu programu w mikrokontrolerze. Można zatem wybrać dwa dostępne w mikrokontrolerze tryby pracy ADC 8- oraz 11- bitowy.

```
#define USE_ADC 1 // 0-no ADC, 1-ADC 8-bit, 2-ADC 10-bit
```

Z uwagi na zakłócenia podczas pomiaru napięcia wprowadzono opcję uśredniania pomiarów wartości ADC niezależnie od tego czy są one dokonywane w trybie 8- czy 11- bitowym. Uśrednianie wartości pomiarów ADC dokonujemy poprzez ustawienie wartości = JEDEN dla parametru o nazwie „**USE_SMOOTH_ADC**”. Dodatkowo wyprowadzono dolnoprzepustowy filtr cyfrowy, w którym można ustalać ilości próbek do uśredniania, co powoduje naturalnie zmianę czasu uśredniania przy różnych wartościach. Parametr odpowiedzialny za filtr dolnoprzepustowy to: „**SMOOTH_ADC_FACTOR**”.

```
#define USE_SMOOTH_ADC 0 // 0-disabled, 1-enabled
#define SMOOTH_ADC_FACTOR 16 // minimum - 4, maximum - 256
```

Decydując się na wykorzystanie ADC należy ustawić parametr o nazwie „**USE_VREF_TYPE**”. Tuż ponad wyborem opcji zdefiniowane są trzy stałe o nazwach: „**REFS_VCC**”, „**REFS_2_56**” oraz „**REFS_1_1**”. **Uwaga!** Na tym etapie należy podać ustawienia bitów o nazwie **REFSx** (umiejscowionych w rejestrze ADMUX) dla przedstawionych poniżej wartości, na podstawie noty PDF własnego mikrokontrolera. Domyślnie podano przykłady dla mikrokontrolera ATmega32 i dlatego nie ma przypisanej wartości dla „**REFS_1_1**”, ponieważ ten mikrokontroler nie posiada wbudowanego napięcia odniesienia 1,1 V. Ostatecznie jedną z trzech zdefiniowanych wartości należy przypisać do parametru „**USE_VREF_TYPE**”.

```
//----- set these values REFSx for your uC -----
#define REFS_VCC (1<<REFS0) // AREF = VCC
#define REFS_2_56 (1<<REFS1) | (1<<REFS0) // AREF = 2,56 V
#define REFS_1_10 (1<<REFSx . . . // AREF = 1,1 V

#define USE_VREF_TYPE REFS_VCC // set desired value
```


Funkcje zwrotne – Callbacks modułu AI.

Biblioteka umożliwia wykorzystanie dwóch funkcji zwrotnych typu Callback.

Pierwsza funkcja callback.

Jeśli zostanie aktywowana zapewnia przekazywanie do programu głównego danych podczas zmieniających się parametrów takich jak:

1. Numer diody LED.
2. Wartość procentową wybranego zakresu za pomocą potencjometru.
3. Wartość całkowitą z zadanego zakresu.

Aby zarejestrować własną funkcję należy użyć funkcji rejestrującej o nazwie: `register_ai_callback()`. Odpowiada za to część sekcji:

```
/*----- CALLBACK's - config -----*/
#define USE_AI_CALLBACK      0      // 0-disable, 1-enable
```

Druga funkcja callback.

Zapewnia przede wszystkim pomiar napięcia. Zwraca użytkownikowi do programu głównego trzy argumenty:

1. Wartość ADC.
2. Wartość mierzonego napięcia w mili woltach z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
3. String reprezentujący wartość napięcia z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Aby zarejestrować własną funkcję odczytu mierzonego napięcia, należy użyć funkcji rejestrującej o nazwie: `register_ai_vcallback()`. Odpowiada za to część sekcji:

```
/*----- CALLBACK's - config -----*/

//--- voltage masurement callback and properties -----
#define USE_VOLTAGE_CALLBACK      0      // 0-disable, 1-enable
#define SMOOTH_VOLTAGE_FACTOR    32     // minimum - 4, maximum - 256
#define ADC_ERROR_CORRECTION     1     // 0-OFF, 1-ON

#if USE_ADC == 2 // wartości średniej wartości napięcia i ADC 10-bit
    #define MID_VOLT      12080      // middle Voltage*1000
    #define MID_ADC      498
#endif

#if USE_ADC == 1 // wartości średniej wartości napięcia i ADC 8-bit
    #define MID_VOLT      5000      // middle Voltage*1000
    #define MID_ADC      105      //
#endif
/*----- CALLBACK's - config END -----*/
```

Druga funkcja jest znacznie bardziej rozbudowana niż pierwsza, dlatego występują dodatkowe właściwości/parametry do ustawienia na potrzeby jej działania. Parametr „SMOOTH_VOLTAGE_FACTOR” jak można się domyślić zapewnia uśrednianie za pomocą cyfrowego filtra dolnoprzepustowego mierzonej wartości napięcia. Wartość tego parametru w rozpiętości od 2 do 256 pozwala na szeroki zakres regulacji i dopasowanie czasu uśredniania do własnych potrzeb. Warto eksperymentować z różnymi wartościami tego parametru przed ostatecznym wdrożeniem.

Kolejny parametr „ADC_ERROR_CORRECTION” zapewnia (mocno) uproszczoną korekcję błędów pomiarów ADC opisanych w nocie mikrokontrolera AVR, takich jak: błędy wzmacnienia, błędy nieliniowości itp.

Bodajże najważniejsze parametry związane z nietypowym podejściem do pomiarów napięcia za pomocą modułów ADC określone są w sekcjach:

1. `#if USE_ADC == 2`
2. `#if USE_ADC == 1`

W zależności od wybranej rozdzielczości ADC (8- czy 11- bit) należy dokonać pomiaru środkowego zakresu maksymalnego docelowego mierzonego napięcia a także wartości ADC odpowiadającej mierzonej wartości napięcia. Należy pamiętać aby zmierzoną wartość napięcia pomnożyć x1000 podobnie jak wartości odpowiadającej wartości ADC.

Dzięki zaprezentowanemu tutaj podejściu do pomiaru napięcia można w 100% pominąć błędy związane z takimi parametrami jak:

1. Procentowa wartość tolerancji rezystorów użytych w dzielniku rezystorowym.
2. Błędu związanego z odchyłką wartości wbudowanego napięcia odniesienia w mikrokontrolerze AVR.

Zasada doboru parametrów: „MID_VOLT” oraz „MID_ADC”. Na początek należy zdecydować jaki będzie maksymalny zakres mierzonego napięcia. Dla modułu ATB-ANALOG INDICATOR, z uwagi na dzielnik napięcia składający się z rezystorów: 82,5K oraz potencjometru maks 22K, napięcie maksymalne może wynosić +24V. Jeśli konieczny byłby większy zakres napięcia, należałoby zwiększyć wartość rezystora 82,5K na większą.

Przy założeniu np. maksymalnej mierzonej wartości +24V, należy przyłożyć napięcie 24-25V do zacisków PROBE. Następnie za pomocą potencjometru doprowadzić do skrajności wartości ADC 1022-1023. Gdy uzyskana zostanie skrajna wartość 1023. Należy obniżyć napięcie do połowy maksymalnej wartości i przy pomocy demonstracyjnego programu ustawić wartości parametrów: „MID_VOLT” oraz „MID_ADC” w zależności od wybranej rozdzielczości 8- lub 11- bit dla ADC. To wszystko. Biblioteka przy udziale uproszczonej korekcji błędów nieliniowości przetworników ADC dla mikrokontrolerów AVR powinna zapewnić płynny i pewny odczyt mierzonego napięcia w porównaniu do sprzętowego miernika, który został użyty do pomiarów wzorcowych.

Użytkownik może we własnym zakresie zmienić sposób pomiaru napięcia we własnym zakresie, odpowiednio modyfikując funkcje biblioteczne.

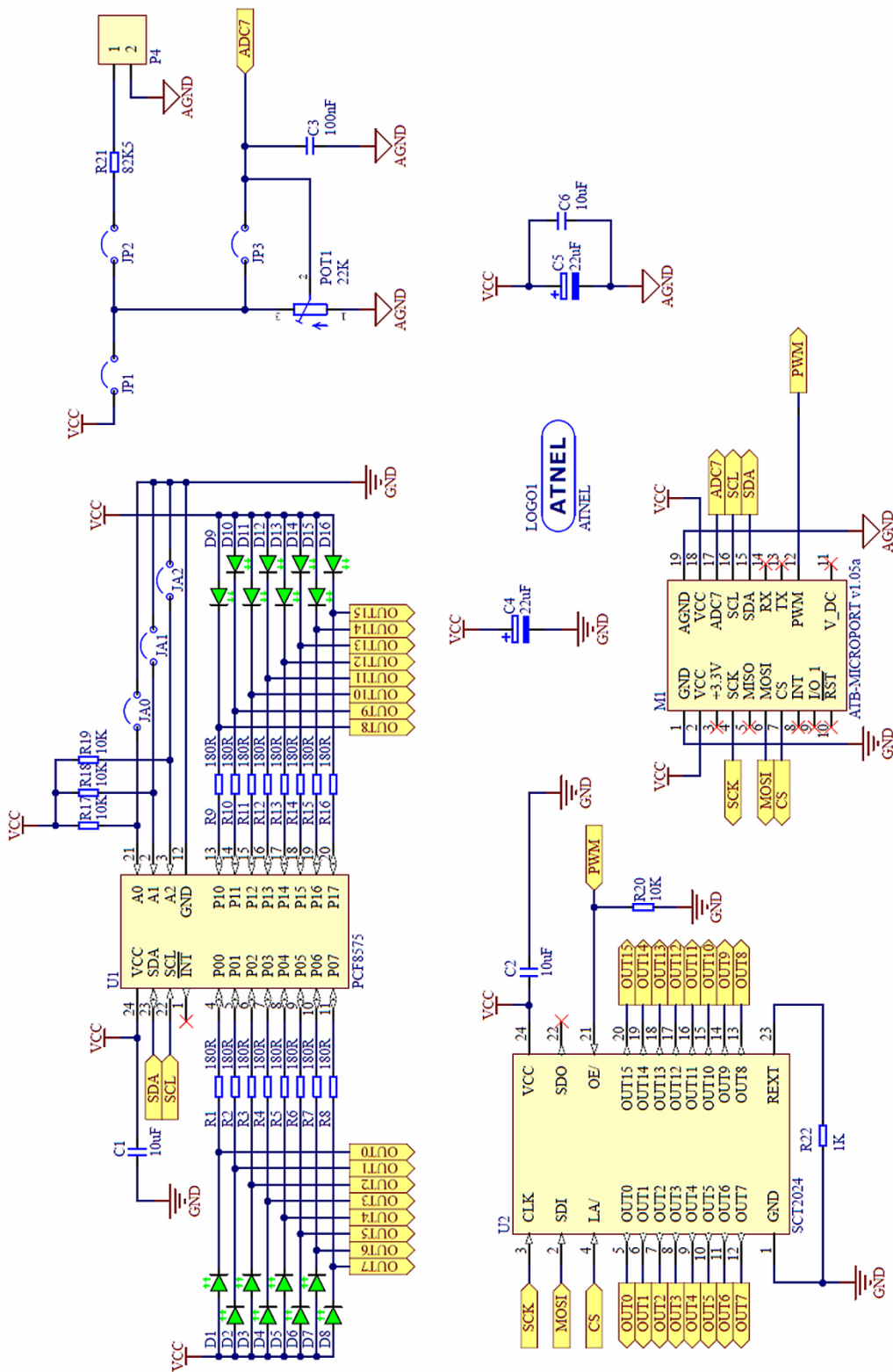
Trzy opcje do błyskawicznej zmiany podstawowych ustawień.

Z uwagi na dość dużą ilość parametrów na początku pliku przygotowano trzy makra, które domyślnie są zakomentowane, a pozwalają na dokonanie szybkiej zmiany trzech podstawowych funkcjonalności biblioteki. Wszystko znajduje się w sekcji:

```
/*----- uncomment one from three lines below -----*/  
  
I // #define POT // QUICK configure for POTENTIOMETER CONTROL  
II // #define PROBE_256 // QUICK configure for Voltage with AREF 2,56 V  
III // #define SHOW_DEMO // Enable DEMO MODE - started while init function  
  
/*----- comment three lines above to configure all manually -----*/
```

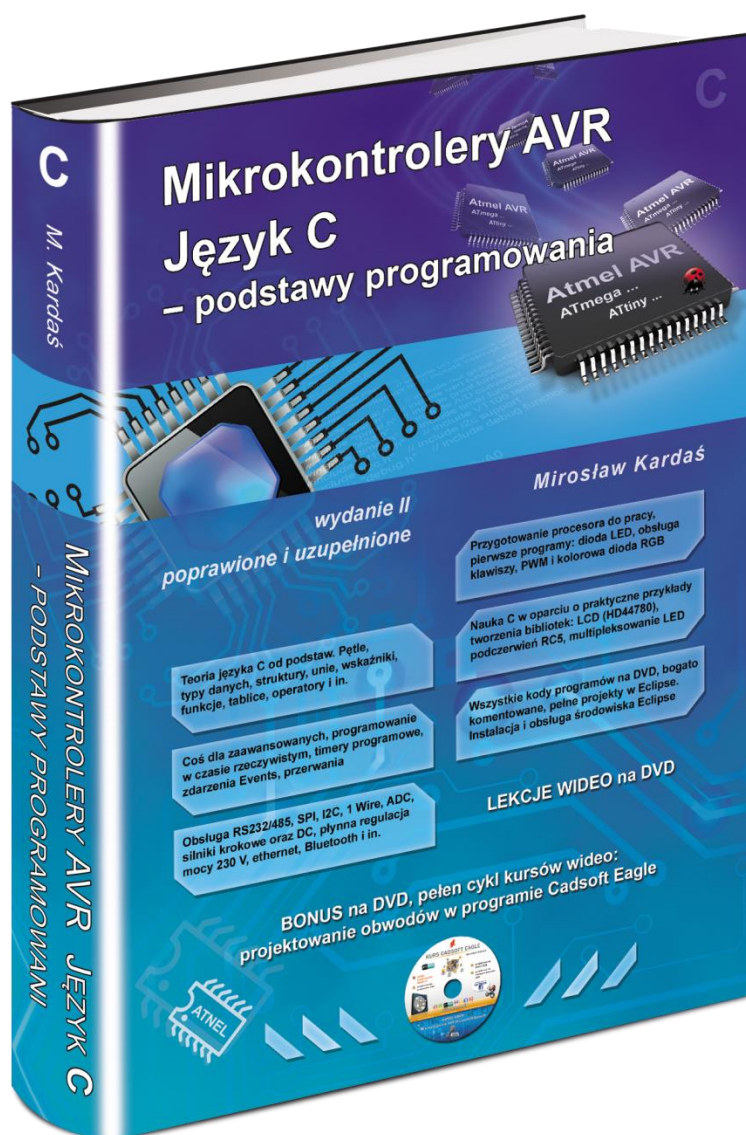
- I. **POT** – odkomentowanie pierwszej linii powoduje szybką konfigurację funkcjonalności manipulatora w postaci potencjometru obrotowego.
- II. **PROBE_256** – odkomentowanie drugiej linii dokonuje szybkiej konfiguracji biblioteki w trybie miernika napięcia z zastosowaniem napięcia odniesienia 2,56 V. Jest to opcja przewidziana dla mikrokontrolerów typu ATmega8/16/32.
- III. **SHOW_DEMO** – odkomentowanie trzeciej linii spowoduje uruchomienie nieskończonej pętli z trybem DEMO dla wyświetlacza opartego o 16 diod LED znajdujących się w module. Procedura uruchamiana jest podczas inicjalizacji biblioteki w głównej funkcji programu.

Schemat modułu

Polecana literatura

Zalecany podręcznik do nauki podstaw programowania mikrokontrolerów w języku C z zestawami uruchomieniowymi serii ATB firmy Atmel:

<http://atnel.pl/mikrokontrolery-avr-jezyk-c.html>

Zapraszamy na nasz blog: www.mirekk36.blogspot.com

Zapraszamy na nasze forum wsparcia technicznego: www.forum.atnel.pl

Zapraszamy do wideo poradników na youtube: www.youtube.com/mirekk36

Zapraszamy na nasz fanpage na Facebook: www.facebook.com/atnel.mikrokontrolery

INFORMACJE KONTAKTOWE

ATNEL Mirosław Kardaś

Adres:

**ul. Kurza 24,
70 - 795 Szczecin**

Telefon:

+48 91 4635 683

+48 501 008 523

Strona Internetowa:

www.atnel.pl

www.sklep.atnel.pl

e-mail:

biuro@atnel.pl

sklep@atnel.pl

